

Prædiken til 6. søndag efter påske

Joh 17,20-26

Anden tekstrække

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Johannes: Jesus sagde: »Ikke for dem alene beder jeg, men også for dem, som ved deres ord tror på mig, at de alle må være ét, ligesom du, fader, i mig og jeg i dig, at de også må være i os, for at verden skal tro, at du har udsendt mig. Den herlighed, du har givet mig, har jeg givet dem, for at de skal være ét, ligesom vi er ét, jeg i dem og du i mig, for at de fuldt ud skal blive ét, for at verden skal forstå, at du har udsendt mig og har elsket dem, som du har elsket mig. Fader, jeg vil, at hvor jeg er, skal også de, som du har givet mig, være hos mig, for at de skal se min herlighed, som du har givet mig, for du har elsket mig, for verden blev grundlagt. Retfærdige fader, verden har ikke kendt dig, men jeg har kendt dig, og de har erkendt, at du har udsendt mig; og jeg har gjort dit navn kendt for dem og vil gøre det kendt, for at den kærlighed, du har elsket mig med, skal være i dem, og jeg i dem.«

Johannesevangeliet 17,20-26

Hvis man er ung og frisk, så er døden abstrakt og fjern for langt de fleste. Afskeden med tilværelsen findes derude som den yderste varde et sted i tågen. Hvornår, hvordan, hvorfor. De spørgsmål dukker ikke så hyppigt op. Jeg har ladet mig fortælle, at det ændrer sig i løbet af livet. At i takt med at generationerne bliver talrige omkring en, i takt med de ændringer, som vi ser omkring os, så er det noget, der kommer til at fylde mere og bliver mindre abstrakt og fjern. Af logiske grunde – for pessimistisk sagt, så nærmer vi os døden hver dag og time.

Men hvis man er ung og frisk og ved, at man skal i krig, afsted på farlige og ukendte veje mod fjerne uklare horisonter, så anbefales det, at man skriver et sidste brev til sine efterladte. Et brev der naturligvis kun skal afleveres, hvis det værste skulle ske, og man måtte lade livet. Et mørkt brev som modtageren aldrig ønsker at få i hænderne.

Forleden læste jeg, at de fleste mange unge udsendte undlader at skrive afskedsbreve til deres forældre, søskende og kærester, for de drager afsted mod krig. Men de samme unge mænd, der undlod at skrive dem ved første udsendelse, de skriver dem stort set altid, hvis de skal udsendes igen og har fået børn i mellemtiden.

Den abstrakte død former sig. Den bliver konkret med tanke på, at man risikerer at efterlade nogen et barn med uvishedens dystre fortegn uden kendskab til en forælder, tanker om at løbe den risiko, der altid er forbundet med udsendelse. Hvis en forælder falder, så er et brev vigtigt og nødvendigt. Sådan at de efterladte, især børnene, har noget at leve videre på. En fornemmelse og en kontur af en, de har mistet for

tidligt. Man siger at sådan et brev kan give et klart udtryk for den ånd, et menneske besad. Et udtryk for den ånd, som den afdøde ønskede at gøre noget i.

Det kender vi, når talen falder på folk, vi har mistet i livet og ofte akkurat siger: "Det var helt i den persons ånd". Sådanne breve kan give et barn, der er blevet et voksent menneske en fornemmelse af en person, som man måske end ikke husker eller har kendt. Hvis et barn ikke kan huske sine afdøde far f.eks., så kan sådan et brev give det efterladte barn en fornemmelse af, hvordan han var alligevel. Det

Udgivet af

Grundtvigsk Forum
Nr. 827, 125. årgang
Maj 2024
ISSN 0901-2214

kan være en vej ud af tågen – et tegn, en følelse af klarhed.

Dagens evangelium er sådan et "brev" til os – eller rettere tale. Der hvor evangeliet slutter i dag, der er fortsættelsen Johannesevangeliets beretning om tilfangetagelsen i Gethsemane have, og som vi ved, så endte den vej for Jesus med døden. Jesus var ung og frisk. Og Jesus vidste, at om lidt så ville han gå døden i møde – derfor skulle vigtige ting siges og fortælles til disciplene, hans følgere og venner til det sidste aftensmåltid på skærtorsdagen.

Jeg skal medgive, at det han siger, er så snørklet, at det kan være svært helt at følge logikken i det. Men det er store ord. De ord er en forklaring på, hvordan de efterladte disciple skal kunne komme videre herfra, når han forlader dem. Og at de ikke er helt efterladte, når alt kommer til alt.

Jesus siger her, at han er én med Faderen. Det betyder, at Jesus har været her i verden, at han har åbenbaret sig og vist sig for os alle, for at vi har kunnet have Gud tæt på os i en skikkelse som os. Jesus kom her for at give os den herlighed, som han kalder det, som Faderen har givet ham. Og så kan man igen blive forvirret, for hvad betyder det dog? Herligheden fra Gud, hvad rummer den, hvad er det? Den herlighed ligger indkapslet i de sidste ord fra dagens evangelium, at Jesus har fortalt om Faderen: "For at den kærlighed, du har elsket mig med, skal være i dem, og jeg i dem."

Forklaret enkelt betyder det, at Jesus i enhed med Faderen har vist os kærligheden sådan, at vi nu skal vise verden, hvem Gud er gennem vores kærlighed. Menneskets kærlighed til Gud og næsten skal repræsentere Guds kærlighed til alle os.

Det er, hvad Jesus fortæller disciplene og os i afskedens time. I sit efterladte afskedsbrev til os er det, det centrale. At vi skal elske hinanden og Gud, fordi vi selv er elsket af Gud.

Ved at gøre det, så gør han os alle til sine børn. Til Guds børn. For i lyset af den herlighed, som vi har fået tildelt af Gud, så skal vi alle leve som sønner og døtre af Gud.

Vi skal forsøge at give kærligheden videre, sådan at tingene forbliver i den ånd, som er Jesus' ånd. Den hellige Ånd bliver akkurat kaldet for kærlighedens Ånd af samme grund.

Og det er nemt at tale om, at man skal gøre det sådan en forårssøndag, hvor syrenerne står smukt derude, og vi lige har døbt en lille, fin pige. Men den kærlighedens Ånd skal vi også forsøge at give videre også der, hvor den ikke er tydelig. For Guds kærlighed er ikke nødvendigvis at finde i det lette, bekvemme og trygge, men er nok en, som man ofte finder i det vanskelige, ubekvemme og utrygge.

Det måtte de første apostle forstå, da de gav alt de ejede og mere til. Det fællesskab kostede dyrt, fordi det ikke bestod i at bevare det eksisterende, men i at forholde sig åbent til den virkelighed og herlighed, som de havde mødt i Jesus Kristus.

Det er denne kærlighed fra Gud, som i sidste ende sætter os fri fra at skulle bære alt selv. Det er den kærlighed mellem os, der afspejler kærligheden mellem Gud og mennesker. Det er de ord, som Jesus indprenter i disciplene og os, før han går sin hårde kamp og skæbne i møde. Det er ordene til os, og hvad vi skal prøve at leve efter.

De senere år er der kommet mange gode bogtitler, som alle er skrevet af sønner, der gør op med deres fædre. Kasper Bonnén's bog *Bag om min far*, Glen Bechs *Farskibet*, René Fredensborgs *Sjuft* og Kristian Leths bog *En vej ud af tågen*. Kristian Leth skriver her om sin far Jørgen Leth, der aldrig har været en nærværende og synlig far i sønnens liv. Denne fjerne, berømte skikkelse alle kender. Bortset fra ham selv. Bogen er et forsøg på at skrive sig frem til sin fortid med faderen, som han knapt kan erindre noget om. Deraf titlen "En vej ud af tågen". Den vej ønsker han at finde. For han føler sig ærlig talt forladt af ham i livet.

I bogen skriver han malerisk og brutalt om den fader-forladte tilværelse. F.eks. sådan her: "Min fars hus findes ikke. Min far bor i et slot på den anden side af søen. Der er et sølvskær over det, som det glimter der. Der er ingen far hjemme hos os. En far er noget, som er langt væk i et skrattende telefonopkald på fødselsdagen."

Akkurat den forladte følelse der beskrives her, og i alle de andre faderopgørebøger, peger på en mystisk måde ind i den videre fortælling om Jesus, der dør på korset.

Her råber han netop også: "Min Gud, Min Gud, hvorfor har du forladt mig?". Men vi ved, med dagens evangelie i hovedet, at Jesus netop var her på jorden, og så blev ét med Faderen igen, for at vi kan være hele mennesker her. Hele af Guds kærlighed til os og af den Ånd, som han sendte os. Det er vigtigt at huske på, især denne 6. s. e. påske, der markerer, at næste søndag, der er det den røde fest – Pinsens højtid med ild, kærlighed og Ånd. Vi skal huske på, at selv Jesus, som var Gud selv, Han der kom med herligheden, med budskabet om at vi skal vise Guds under i verden i den ånd han kom med, han følte sig også forladt af sin far på korset. Men før det, da han stadigvæk var ung og frisk, så bad han dagens evangelium som en bøn for dig og mig. Som sit testamente. Sin sidste vilje. Sit afskedsbrev. Til hver og en af os. For at vi skal gøre Guds kærlighed tydelig i verden. Så der altid vil være varder, som kan vise os en vej ud af tilværelsens tåger. Amen.

Sognepræst Andreas Riis Damgaard,

Mariendal Kirke

Salmer i DDS:

281 Nu nærmer sig vor pinsefest

696 Kærlighed er lysets kilde

299 Ånd over ånder kom ned fra det høje

257 Vaj nu, Dannebrog, på voven

464 Jeg kommer, Herre, på dit ord

725 Det dufter lysegrønt af græs

Redaktion

Sognepræst
Adam Garff
Gentofte Kirke
adg@km.dk

Sognepræst
Andreas Riis Damgaard
Mariendal Kirke, Frederiksberg
ard@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvigskforum.dk/Søndagslæsning
– her kan du også
tilmelde dig det
elektroniske nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Vartov — Farvergade 27
1463 København K
hej@grundtvigskforum.dk